

изминѣло откакъ изнамѣрилъ чловѣкъ огнь до когато най-напоконъ разбралъ, че мясо-то быва много побхарно кога ся опече? И на това може-бы да е помогнѣль случай, или като паднѣло мясо въ огнь и чловѣкъ го извадилъ па видѣлъ, че печено е по-сладко, или кога му ся поискало да опыта и види да ли е по-сладко печено-то.

За да ся улови огнь съ тръкане дръво о дръво иска ся много повече трудъ отъ колко-то кога ся цвѣка съ огниво о кремыкъ; за това всякий бы прѣпочелъ послѣдній начинъ отъ пръвый: Нъ отдѣда ся земе желѣзо та да ся направи стоманѣ, кога пръвъ-ты хора не знали за него? Имаше ли да го знаемъ и ные, ако не бѣхмы ся научили отъ други какъ ся намира въ земѣ-тѣ желѣзо-то, какъ ся вади и че ся работи съ него? Желѣзо-то е помѣсено съ други руды, съ камъни и прѣсть, та едва може го распозна чловѣкъ отъ тѣхъ; трѣбува да ся тури въ запаленѣ пешъ да ся гори, какво-то да ся очисти отъ примѣсены-ты руды, па послѣ да ся наежеже въ огнь та да ся кове. Помыслѣте си колко врѣмя е трѣбувало доклѣ да научи чловѣкъ всичко това и да извади желѣзо, безъ кое-то не быхмы знали какъ да ся поминемъ, кога не щахмы да имамы ни орѣжіе, ни орѣдія, ни покожнинѣ, ни кѣщи! А колко мѣчно е было чловѣку, кога-то еще не знаилъ за желѣзо-то! За да ся отбрани отъ звѣрове или за да си убие дивечь, той не бы ималъ съ что друго, а само съ камъни, или съ дебелы суровици, кои-то едва съ тяжкѣ мѣкѣ трѣбувало да краши; за да одере нѣкое добыче та да му земе кожкѣ-тѣ за облѣкло, нѣмало че друго да прави, а само да ся мѣчи съ рѣцѣ и съ ногти. А кога ведиажъ изнамѣрилъ чловѣкъ